

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

Södertäljes skolModell

- är en konkret tillämpning av visionär syn på pedagogik i ständig utveckling, där barn och ungas lärande står i centrum.
- skapar bästa regi för lärande i våra förskolor, grundskolor och gymnasier

Utbildningskontoret

Södertäljes skolModell

SkolModellen är kommunens riktlinjer för om-, till- och ny-byggnad av skollokaler.

Dokumentet är en åskådlig vägledning som ger kommunen stöd i att åstadkomma kreativa, trygga, nyttänkande och kvalitativa lokaler i förskola, grundskola och gymnasium.

SkolModellen är samtidigt en konkret tillämpning av en visionär syn på pedagogik i ständig utveckling. Den stimulerar lusten att lära och skapar bästa regi för ett lärande, där barn och elever står i centrum. Den underlättar arbetsformer som utvecklar förmågan att lösa uppgifter i grupp.

- SkolModellen skapar utrymme för alla individuella lärstilar, för att ge barn och elever verktyg för ett livslångt lärande. Den stödjer elevens förmåga att - söka - värdera och - sammanställa information ur olika källor med målet att dra egna slutsatser.
- SkolModellen leder till en skola där eleverna tar mer ansvar för sina studier. Individuell planering för eleverna ersätter i högre grad lektions- och klassplanering. Målstyrd undervisning, ämnesöver-gripande och elevaktiva arbetsätt används.
- SkolModellen erbjuder öppna och flexibla arbetsmiljöer. Den ger skolorna utrymme att välja en tydlig pedagogisk profil som kan integreras i samtliga ämnen. Kultur och skapande interagerar tydligt med teoretiska ämnen.
- SkolModellen pekar på behovet av olika inlärningsmiljöer, som bl a genom inredning kan anpassas för olika situationer. SkolModellen tillgodoser både skolarbetets och fritidsverksamhet-ens behov och leder till en utveckling där skolan är ett kunskaps- och kulturcentrum i lokalsamhället.

SkolModellen är individorienterad. Här finns utrymme för alla lärstilar.

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

lingvistisk

visuell - spatial

musikalisk

social

logisk
- matematisk

kroppslig
- kinestetisk

intrapersonell
- intuitiv

Varje skola har sin profil
"- en verklig profil".

Bakgrund

Skolans byggnader har länge formats med klassens rum som grundsten. Ursprungligen har skolorna bestått av ett antal klass -rum hopbundna av korridorer eller kapphallar. Detta har senare kompletterats med rum för arbete i mindre grupper.

Den klassiska uppdelningen av vetande och forskning i skilda discipliner har också legat till grund för skolornas lokalutformning, särskilt när det gäller lokaler för de äldre eleverna. Ett typiskt arbetsrum är idag en sluten enhet, akustiskt och visuellt avskilt från övriga rum och kommunikationsutrymmen. En följd av detta är att tillfälligt lediga utrymmen ofta står oanvända samtidigt som andra rum utnyttjas maximalt. Även skolor med stora lokalöver-skott kan därigenom upplevas som trånga.

Dagens klassrum ska fungera för en mängd olika aktiviteter som föreläsning, tysta enskilda studier, läxförhör, grupparbete, praktiskt tillämpande av enklare "laborativt" arbete. Rum och inredning ska svara mot dessa motstridiga funktionskrav och blir därigenom ett klen svar för vart och ett av kraven.

Grunder för den framtida skolans utformning.

Det är viktigt att de skolor som byggs om verkligen blir nytänkande och genomtänkta i varje del. Det får inte upplevas som endast ny färg på väggarna i en del av skolan. Därför bör om-, till- och nybyggnader omfatta skolans totala miljö - både den inre och yttre miljön, inredning, möblering, skolgård och idrottsytor.

Lokalerna bör självklart stödja läroplaner och övriga styrdokument för utbildningsväsendet. Utformningen av lokalerna ska utgå ifrån målstyrd och individorienterad undervisning, samt ämnesövergripande och elevaktiva arbetssätt.

Skolans lokaler ska formas så att de underlättar samverkan mellan olika ämnen och stödjer en modern organisation med arbetslag.

Skolorna ska hålla mycket hög kvalitet när det gäller val av material, ljud- och ljusmiljö etc. Teknisk flexibilitet är viktig. Tillgång till datakommunikation bör också finnas på de flesta platser i skolan.

Kunskap om och engagemang i miljöfrågor är också viktiga för medborgarna i dagens samhälle. Skolans lokaler ska formas med sikte på god och hälsosam miljö och med användning av produkter och naturliga material som svarar mot intentionerna i Agenda 21. Byggnationen ska noggrant följa uppsatta regelverk för att säkerställa arbetsmiljön.

Skolans lokaler ska präglas av demokratiska grundbegrepp, tillgänglighet, öppenhet och kommunikation. Det ställer bl. a. krav på en miljö som är allergianpassad och tar hänsyn till olika funktionshinder .

I nedanstående stycken beskrivs SkolModellens särdrag lite mer i detalj utifrån olika delar av skolan.

Utemiljö

Skolans utemiljö bör särskilt beaktas. Inget lektions- eller pausrum är så viktigt som skolgården. Här ska finnas uterum för alla årstider - kanske i form av amfiteatrar, klassrum under tak eller liknande. Arbetet med skolans utemiljö bör utgå från det koncept, som Södertälje naturskola utarbetat i samarbete med respektive skola.

De skiftande naturtyperna ska tas tillvara för både lek och undervisning. Naturliga material och element bör användas som bas för de lekområden som skapas. Hälsa, natur och miljö kan ligga, som grund för lärandet och förståelsen av helhet.

Skolans hjärta

En tydlig entré med en bemannad och välkomnande reception ska möta alla barn, elever, anställda och besökare på skolan. Det är viktigt att bli sedd när man kommer till skolan. I kapprummet byter man till inneskor, som skapar en mjukare miljö och lägre kostnader

Rum för trä, textil, metall, hem- och kostkunskap, bild och musik lokaliseras i möjligaste mån mitt i skolan - och i anslutning till entrén. På så vis sjuder skolan naturligt av liv och lust.

Tillsammans med biblio- och mediatek placeras alltså dessa praktisk - estetiska ämnen i ett hjärta mitt i byggnaden. Här finns plats för stormöten, avkoppling, fritidsverksamhet, studier, utställningar och mycket mera.

Visuella kontakter och utblickar är ett kännetecken. Pausrum, café, ateljéer och verkstäder skapar ett levande allrum, som leder till skolans andra ytor, arbetstorg etc.

Matsalar fleranvänds. Där så är möjligt sker skolmåltiderna ute i verksamheten, i hjärtat eller på arbetstorgen, och kan användas för hem- och kostkunskap, fritidsverksamhet och måltider.

Arbetstorg

Skolans hjärta interagerar med arbetsplatserna på de kringliggande arbetstorgen. Dessa möjliggör flytande övergångar mellan olika arbetsmoment och möbleras med bl. a grupprum.

Arbetsytorna och lokalerna är flexibla till storlek och innehåll och därigenom möjliga att ändra; dels utifrån olika pedagogiska behov och lärsituationer, dels utifrån olika individuella behov.

Lokalerna ges på så vis karaktär, funktionalitet och flexibilitet både som skollokaler och förskolelokaler och kan på så vis överbrygga förändrad pedagogik och "ålderspucklar".

Skolans arbetstorg och övriga lokaler kan bilda rum med olika karaktär och funktion.

Det ska finnas rum för föreläsning i större grupper, rum för enklare laborativt arbete och rum där personalen kan planera och förbereda sitt arbete.

Det ska finnas studierum för att underlätta enskilt arbete och akustiskt avskilda rum av varierande storlek och form för arbete i grupp. Dessa rum ska även passa för avkoppling.

Viktigt är att gruppera rummen sinsemellan, så att god synkontakt nås mellan rummen. Eventuella väggar eller dörrar bör glasas för att underlätta överblick och kontakt. Samtidigt ska passage genom skolan kunna ske utan att man stör andra delar av verksamheten. Ett bra ljudklimat krävs för en harmonisk arbetsmiljö.

Den sociala miljön

Skolan som social helhetsmiljö och gemensam arbetsplats för alla unga och vuxna, oberoende av fysiska och psykiska förutsättningar, ska karaktärisera lokalernas utformning.

Lokalerna ska utformas, så att de kan användas för såväl fritidsverksamhet, som andra verksamheter och aktiviteter i det kringliggande samhället.

Skolan har som uppgift att undervisa hela människan
- Tanken - Känslan och Viljan.

Det ställer stora krav på en vacker, spännande och annorlunda arbetsmiljö som manar till handling, uppmuntrar till experiment, stimulerar kreativitet och ger sinnliga upplevelser.

Skolans uppgift handlar förutom kunskapsförmedling, även om trygghet, gemenskap, personlig utveckling och lusten att lära. Lokalerna måste därför anpassas till barns och elevers olika förutsättningar och intressen.

Såväl personal som elever behöver också trivsamma, ljusa och inbjudande pausrum. Det är viktigt att dessa ligger centralt och lättillgängligt. Personal och elever bör i möjligaste mån ha gemensamma pausrum, cafeterior etc. Både elever och personal har behov av utrymmen, som ger lugn, stillhet och rekreation.

En skola ska vara tillgänglig, öppen, luftig och inbjudande. Skolans utformning bör uppmuntra ansvarstagande för den gemensamma miljön - på så sätt kan vackra och naturliga material användas.

Samverkan och demokrati

SkolModellens tankesätt kring pedagogik och lokaler ska i fortsättningen ligga till grund för framtida renoveringar och byggnationer. Skolan är en arbetsplats där både anställd personal och elever omfattas av arbetsmiljölagstiftningen.

Det demokratiska arbetet bland barn, elever, föräldrar och anställda är viktigt. Med utgångspunkt i SkolModellen ska därför lokalförändringar ske i samverkan med skolans elever, föräldrar, ledning och anställda samt med arbetsmiljöombud och de fackliga organisationerna. Handikapporganisationerna, brukarråd och lokala skolstyrelser har en viktig och naturlig roll i ett sådant arbete.

Berörd utbildningsnämnd ansvarar för helhetskonceptet och dess tillämpning kring varje skolas om-, till- och nybyggnation under den totala byggtiden och processen.

Slutord

SkolModellen stärker rektorer och personal i arbetet att förverkliga de skolpolitiska målen.

SkolModellen ger stöd, att genomföra förändringar av skollokaler och tydliggöra förväntat resultat beträffande ytor och utrustning.

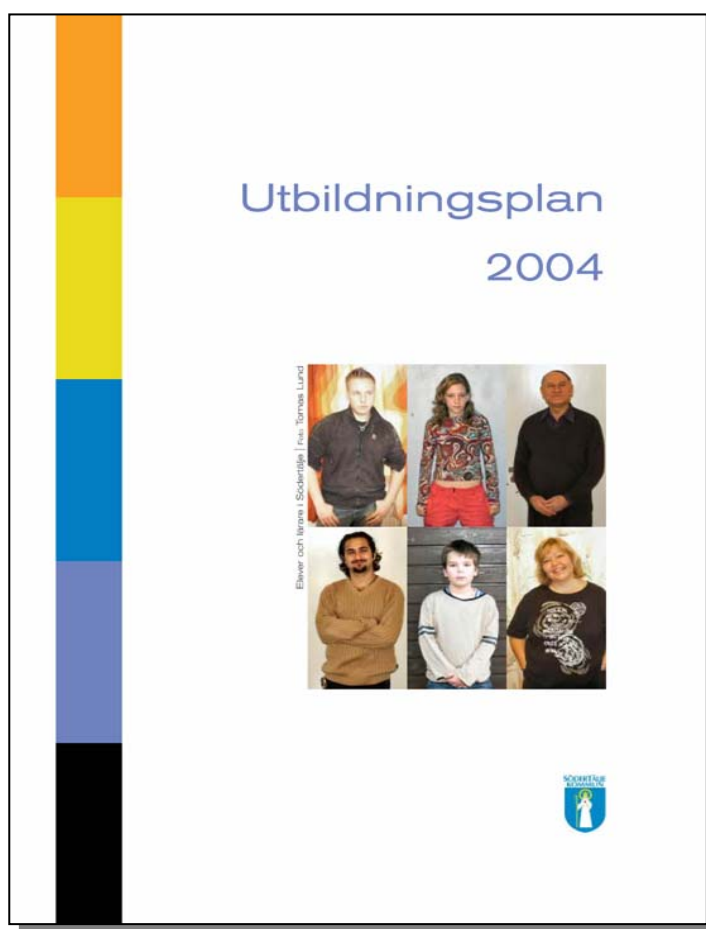
Södertäljes skollModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

Styrdokument

- Skollagen
- Läroplaner

Utbildningsplan

Prioriterade Målområden

Språkutveckling

Demokrati

Natur o Teknik

Hälsa

SkolModellen har bra arbetsmiljö och är tillgänglig för alla.

I SkolModellen arbetar vi med miljövänliga material och miljövänlig flexibel teknik.

EL

- adresserbar belysning
- trådlösa nätverk

LUFT - VÄRME

- kombinerad luftväxling
 - # återvinning
 - # självdrag
- golvvärme

MATERIAL

- återvinningsbara
- allergianpassade
- förvaltningseffektiva
- tåliga

I SkolModellen sker verksamhet utomhus.

I SkolModellen ligger natur och miljö till grund för lärandet.

De skiftande naturtyperna tas tillvara för både lek och undervisning.

SkolModellen har uterum för alla årstider.

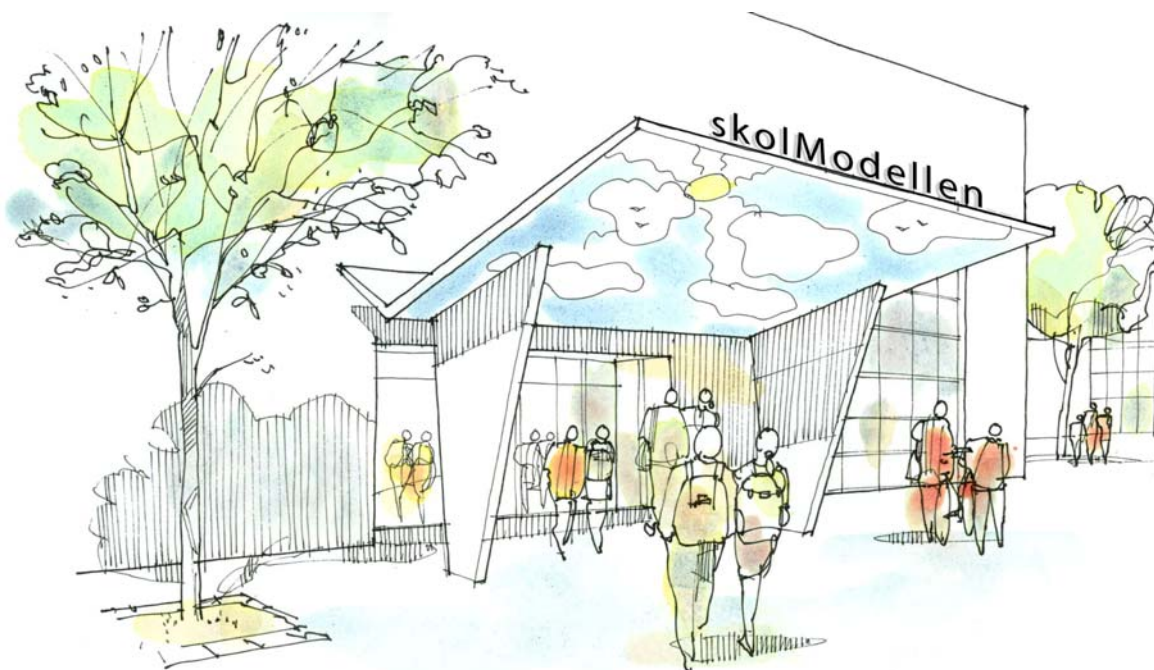
Den yttre miljön utvecklas i en pedagogisk process.

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

I SkolModellen möts alla av en tydlig entré.

I SkolModellen möter alla en välkomnande reception.

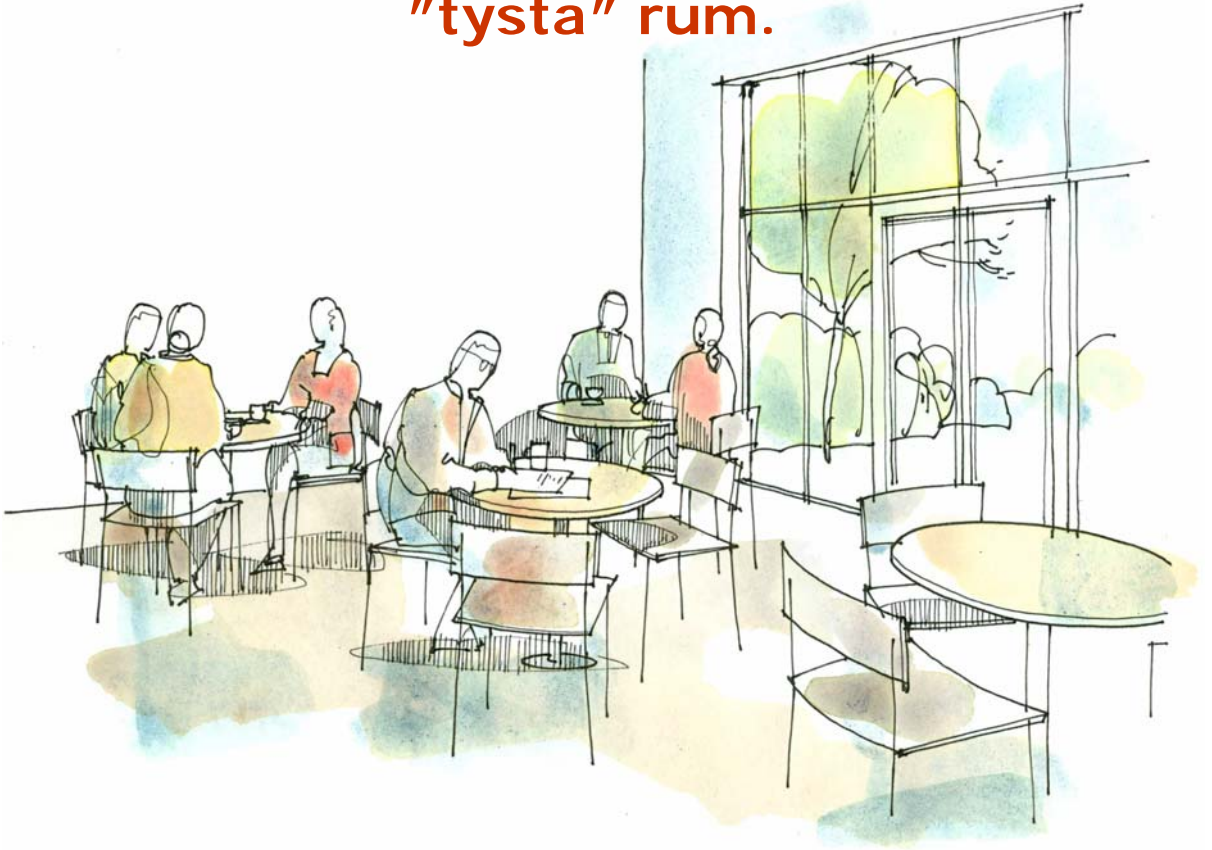

och

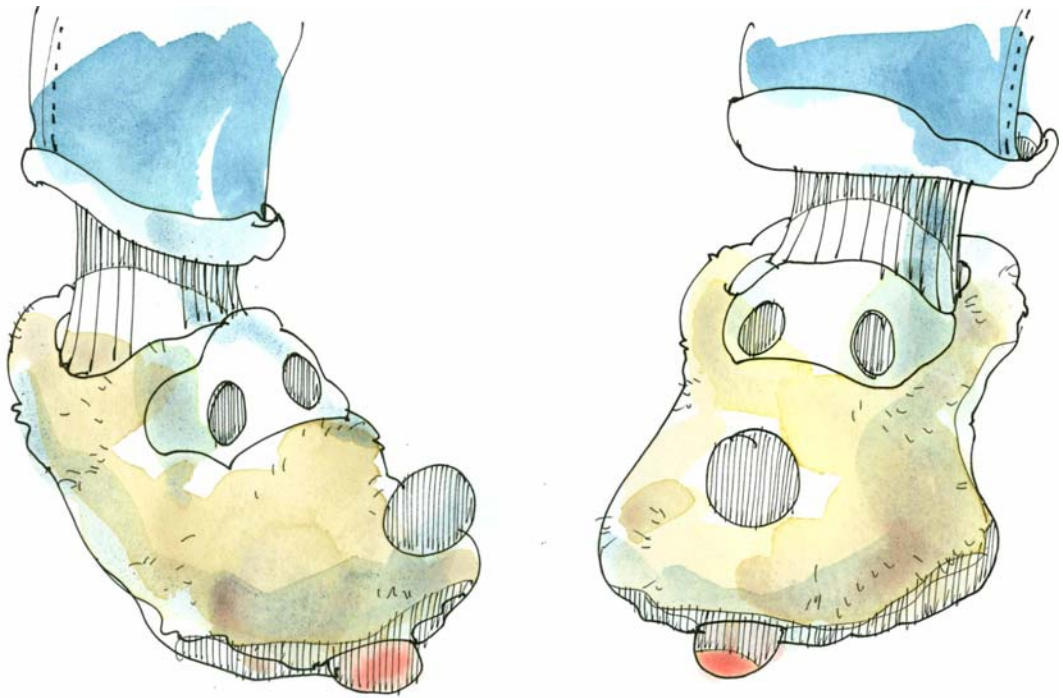
Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nytänkande - Kvalitet

... mötesplatser för alla, öppna eller i "tysta" rum.

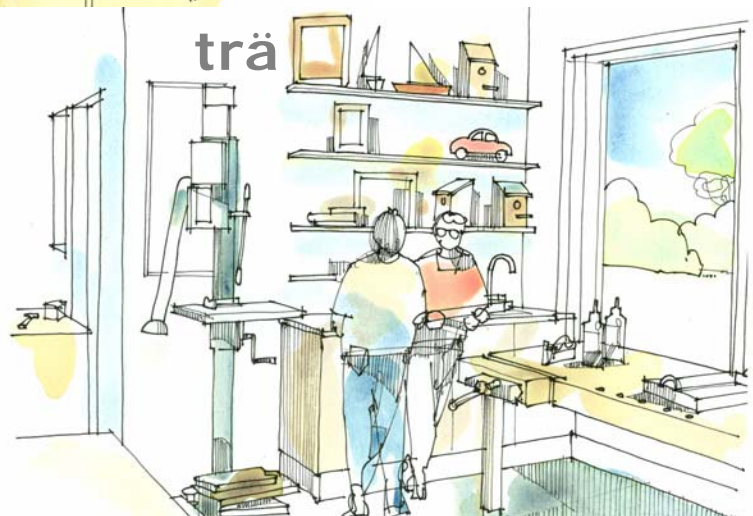
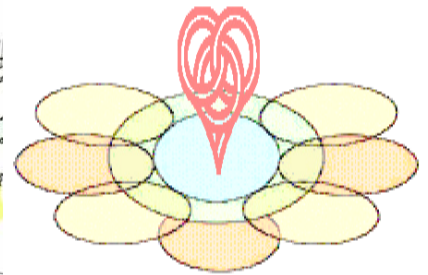
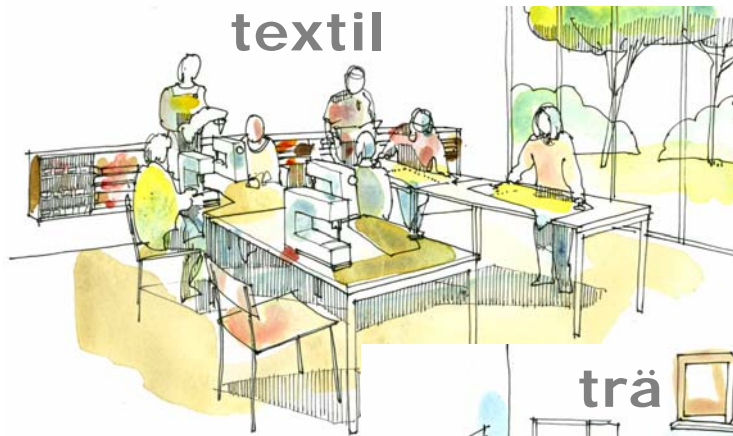
I SkolModellen har alla inneskor.

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nytänkande - Kvalitet

I SkolModellen arbetar vi med verkstäder och ateljéer kring "ett hjärta".

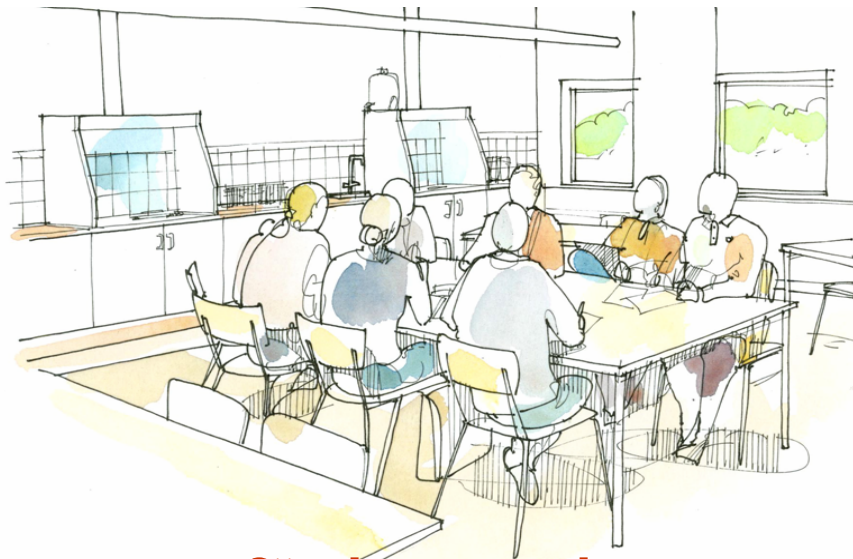

och

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

..... t ex NO.

..... eller pentry för hem- o kost-
kunskap, fritids- och måltiderna.

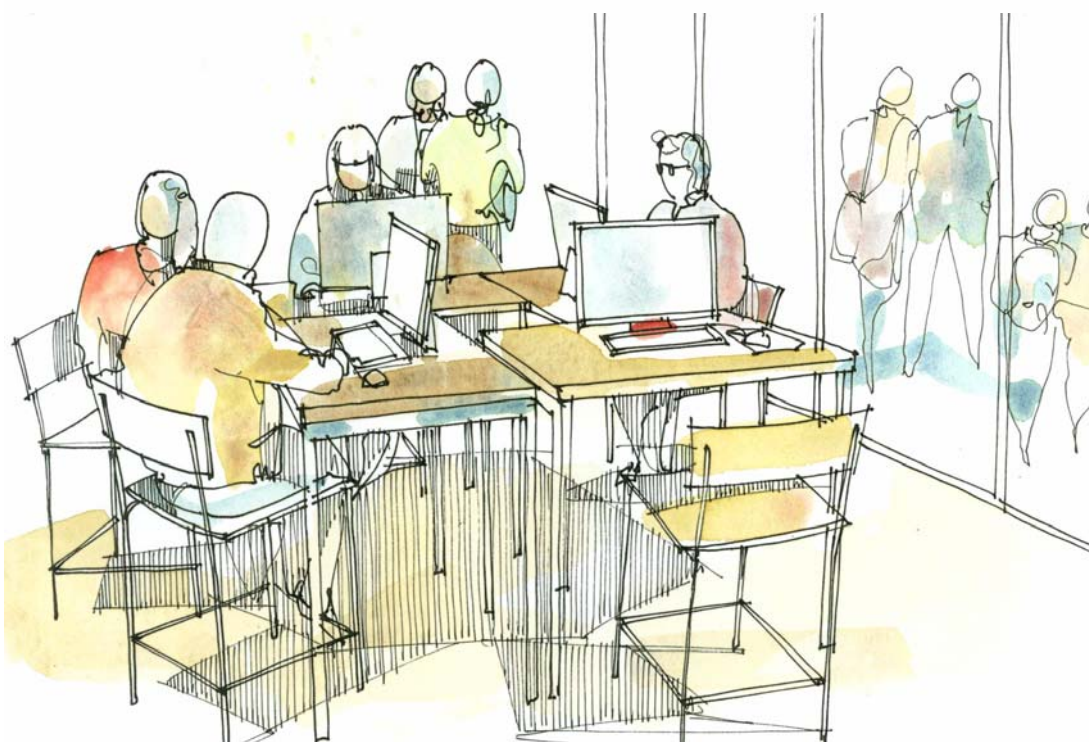
I SkolModellen äter vi på
arbetstorgen.

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

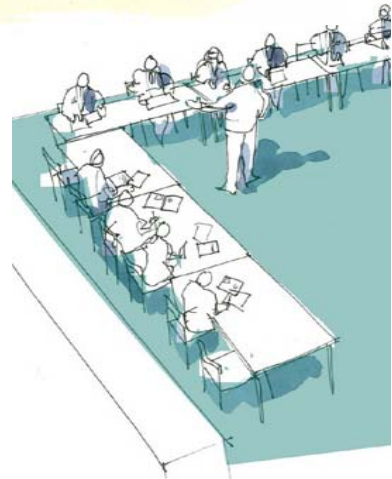
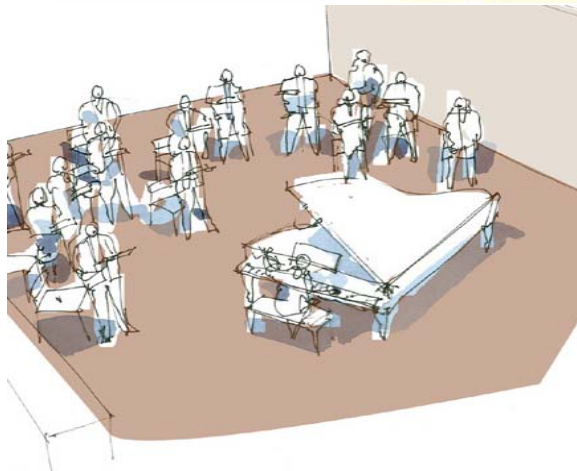
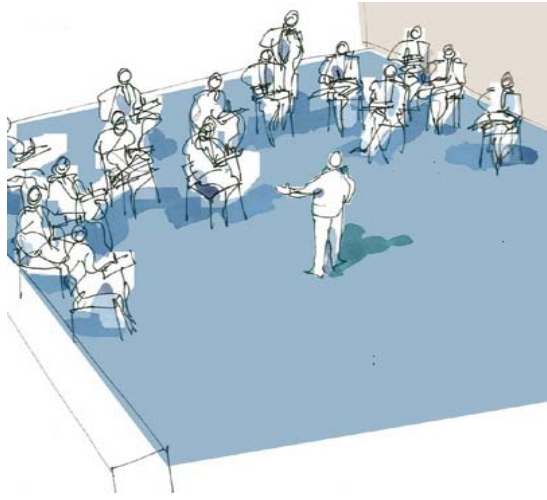
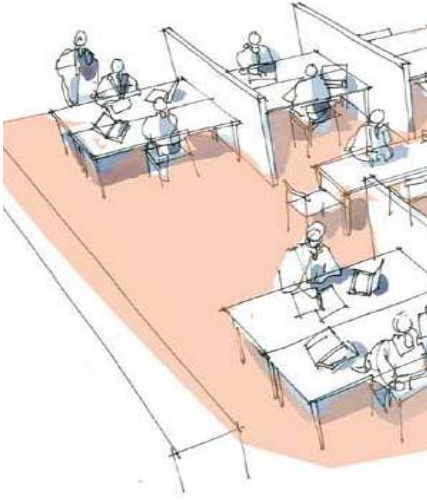
I SkolModellen interagerar mediatek i "hjärtat" med arbetsplatser i arbetstorg.

Södertäljes skoliModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

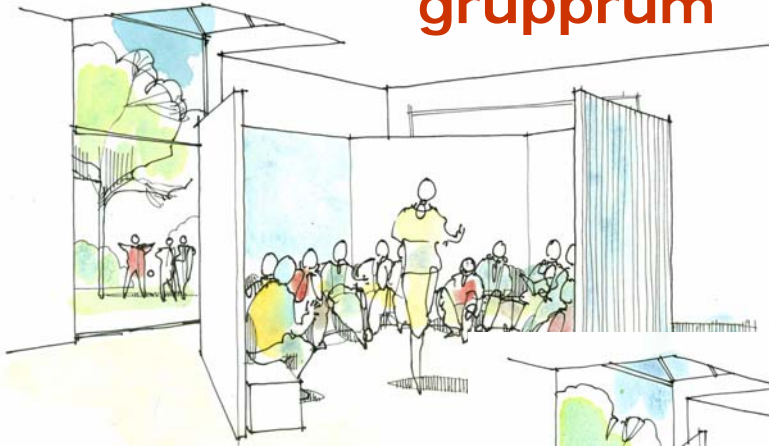
I SkoliModellen är arbetsytorna flexibla arbetstorg.

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

I SkolModellen möblerar vi med grupprum

och arenor,

**av olika storlek
och typ.**

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nyttänkande - Kvalitet

I SkolModellen har lokalerna

- **karaktär,**
- **funktionalitet**
- och flexibilitet**

både som skollokaler och förskolelokaler för att överbrygga "ålderspucklar".

Lokalerna har flytande övergångar mellan olika arbetsmoment.

Visuella kontakter och utblickar är ett kännetecken.

"hjärta" är **ett levande allrum** med plats för stormöten, avkoppling, fritids-, studier, utställningar och mycket mera. **Ateljéer** bildar nischer till "hjärta", för att understryka vikten av olika typer av färdigheter, och ge förutsättning för interaktion.

Södertäljes skolModell

Kreativitet - Trygghet - Nytankande - Kvalitet

Skolan i Aten. Rafael

**"Först eftertanke, sedan hårt arbete."
lor i "Nalle Puh.**